

Het Kerstmaal gaat door!

door

CORN. MEIGS

MET ILLUSTRATIES VAN WILLY KEIZER

JUIST omdat het zo'n saaie grauwe middag was met laaghangende wolken en een kille wind, liet Sally de schoolbus voorbijgaan om naar huis te lopen.

Het waren de donkere dagen voor Kerstmis en het zou wel gauw beginnen te sneeuwen, misschien vandaag nog wel. Sally was er bijna zeker van, want kinderen die op een boerderij op het land wonen, hebben verstand van het weer.

Als er sneeuw kwam zou het pas echt Kerstmis wezen. Ze hadden 't dit jaar thuis moeilijk gehad, dat had Sally heel goed gemerkt, maar een paar dagen geleden had Vader gezegd :

„Ik heb al het extra hooi kunnen verkopen èn de twee veulens, aan één en denzelfden man. Hè, nu kunnen we ons tenminste wat ruimer bewegen” en Moeder had er op laten volgen : „dan kunnen we Kerstmis vieren dit jaar.”

In Vermont, waar Sally woonde, betekende : „Kerstmis vieren”, dat daarbij de hele familie uitgenodigd werd.

Wat was Sally blij geweest toen Moeder dat gezegd had. Nu ze door de enige straat van het dorp liep, was ze zo druk aan het plannen maken, dat zij niets of niemand zag. Zij was het station al voorbij zonder dat zij 't gemerkt had. De middagtrein was al binnen.

Plotseling hoorde zij dat iemand achter haar aan kwam en toen zij omkeek zag ze een lange jongen lopen van ongeveer haar eigen leeftijd.

„Heb je mijn Oom Silas niet gezien ?” vroeg hij toen hij haar had ingehaald. „Ik kom bij hem logeren, zie je.”

Hij had nog niet uitgesproken, of een boerenkarretje kwam aanratelen over de keien. Toen het naast de kinderen gekomen was, hield de koetsier het paard in en een onvriendelijke stem zei : „Zo, ben je daar al ? Ik moet eerst nog een paar boodschappen doen. Stap maar in. Vort, Bles !” en het paard zette zich weer in beweging.

„Dat is ook geen hartelijk welkom als je ergens in de kerstvacantie komt logeren,” dacht Sally, „wat vervelend dat Oom Silas toch zo bokkig is,” maar toen zij het pad naar de boerderij insloeg vergat zij al gauw Oom Silas en zijn logé. Het pad naar huis . . . zou wel ooit iemand daar niet van houden ? Sally was er dol op ! Zij hield van de kronkelingen de heuvel op en het punt waar je dat verre uitzicht had in het dal. In alle jaargetijden hield zij er van, maar wel het meest als de glooiende hellingen bedekt waren met de eerste poedersneeuw.

De eerste zachte doelloze sneeuwvlok dwarrelde naar beneden, beroerde haar wang, smolt, en werd door een tweede gevolgd.

Toen begonnen de vlokken al dichter en dichter te vallen. Niets was zo geheimzinnig en zo opwindend als de eerste sneeuwval. Zij hief haar gezicht op om er de vlokken onder het lopen op te laten vallen.

Zij was halverwege de heuvel toen zij achter zich het geratel van wielen en het geklikklak van hoeven hoorde. Dat kon niemand anders dan Oom Silas zijn, die klaar was met zijn boodschappen. Hij hield de teugels in en vroeg of zij mee wilde rijden.

„Graag,” zei Sally en voelde zich verlegen. De jongen had wel vriendelijk tegen haar geknikt, maar niets gezegd. Toen zij naast hem zat, maakte Oom Silas de opmerking waarop zij al die tijd al gewacht had.

„Alle kinderen verlangen naar sneeuw en nu hebben zij hun zin,” dat zei hij elk jaar.

In de verte zag zij haar huis al, een wit huis achter een rij geschoren linden. Voor haar deur hield Oom Silas stil en haastig zei Sally :

„Komt U met Kerstmis bij ons eten ? Dat moest ik, als ik u zag, u van Moeder vragen.”

„Zo, vieren jullie Kerstmis ?” merkte Oom Silas zuur op.

„Ik vind dat jullie er niet veel reden voor hebben. Al heeft je Vader nu zijn hooi en zijn veulens verkocht, je bent er toch nooit helemaal zeker van voor je het geld in je zak hebt. Als ik er zo slecht voor stond als George Van der Bilt, zou ik er niet aan denken Kerstmis te vieren.”

Sally werd driftig.

„Dat moeten Vader en Moeder zelf weten,” zei ze scherp.

„In elk geval heb ik u nu gevraagd, en de jongen mag ook meekomen.” Oom Silas gaf geen antwoord. Zij stapte uit en Bles zette zich weer in beweging. Ze verbeeldde zich, dat zij den jongen nog eens om zag kijken, voor het karretje de hoek omsloeg.

In de grote keuken was het warm en vrolijk. Toen zij al aan tafel zaten, kwam Vader, die naar stad geweest was, met een wit besneeuwde jas binnen.

„Het sneeuwt hard,” zei hij en ging zitten.

Ben, Sally's jongste broer, riep :

„Laten we toch beginnen, ik heb honger !”

Toen ze klaar waren schoof Vader z'n stoel achteruit en zei : „Ze hebben me verteld, dat de man, die de boerderij van Jens gehuurd had en hier hooi en paarden gekocht heeft, geschreven heeft dat hij er van af ziet. Dus ik ben bang dat we de veulens en de rest niet kwijt zijn.”

Sally zag moeder verschrikt opkijken en ze dachten alle vier hetzelfde. Ben echter sprak het ook uit : „Dan hebben we voor ons zelf ternauwernood genoeg, hoe moet het dan met de twintig mensen die we met Kerstmis gevraagd hebben ?”

„Twee en twintig,” fluisterde Sally, maar niemand scheen haar opmerking te horen.

Aan de muur hing een ronde, goudomlijste spiegel, die nog van Grootmoeder geweest was. Sally was nu al zo groot, dat zij er, als zij zich wat uitrekte, in kijken kon. Zij zag haar hoofd met de twee vlechten, haar stevige kin en haar donkere ogen. Ze was nu een groot meisje, zij kon moeder helpen.

„Ben en ik kunnen ook met de veulens helpen,” dacht zij, „dan moeten zij het hooi maar opeten, dan zijn ze in 't voorjaar grote paarden. Natuurlijk kunnen we toch Kerstmis vieren ! Het moèt.”

„Ik geloof dat ik 't wel klaar kan spelen,” zei Moeder langzaam. „Ja, het kan zeker.”

Nu volgden twee drukke weken, zo druk, dat Sally nu pas begreep wat

werken was! Maar het was niet naar, want zij kon het aan. Ze was niet voor niets zo groot geworden, dat zij in Grootmoeders spiegel kijken kon. Daar had je allereerst het grote probleem van het kerstmaal, een probleem dat wel niet op te lossen leek.

Ze hadden een paar jonge kippen.

„Maar zij zijn zo verschrikkelijk klein,” zuchtte Moeder, „de mensen zijn er over 't algemeen dol op, maar voor twintig gasten is het nooit genoeg.” Maar de volgende dag kwam Juffrouw Heleen, wier man kippenboer was, even aanlopen. Ze bewonderde de hennen.

„We hebben zoveel bestellingen, dat we nooit kippen genoeg hebben voor de klanten in de stad met Kerstmis”, zei zij.

Toen kwam Sally op het lumineuse idee de hele koppel kippen in te ruilen tegen twee kalkoenen van Juffrouw Heleen.

Het was een uitstekend plan.

Juffrouw Heleen rekende uit, dat zij waarschijnlijk toch met een paar kalkoenen zou blijven zitten en was blij met de ruil. Zij reed naar huis met een mand vol kakelende kippen in haar karretje, en de hoofdschotel met Kerstmis was er tenminste.

De plumpudding baarde niet zoveel moeilijkheden. De kruidenier stemde er in toe rozijnen en bloem te leveren in ruil voor een mandje appels.

De toekomst zag er rooskleurig uit, maar er viel nog een massa werk te verzetten.

Want Sally en Ben hadden nu ook de verzorging voor de veulens op zich genomen, en je zoudt het nooit denken: maar veulens eisen veel zorg! 's Morgens moesten ze water en haver hebben, 's avonds vers stro en eten, als het mooi weer was moesten zij naar buiten, maar naar binnen zodra er storm dreigde.

Sally vond 't een leuk gezicht de jonge paarden in de wei te zien lopen; ze tilden hun poten hoog op in de sneeuw en hun adem steeg als rookwolkjes omhoog in de koude lucht. Het leek wel of zij elke dag groter werden en al veel op heuse paarden begonnen te lijken. Ben en zij waren er heel trots op. Op een middag, toen Sally een beetje moe uit school kwam, stond haar moeder haar bij de deur op te wachten.

„Ben is al vroeg snipverkouden uit school naar huis gekomen en Vader is naar de molen. Zou jij alleen voor de veulens kunnen zorgen?”

Het was helemaal niet gemakkelijk, alleen naar de donkere schuur te gaan, daar de lantaarn op te hangen en naar de hooizolder te klauteren. De veulens stonden te stampen in hun stal want ze hadden honger. Op de plaats vanwaar zij gewoon waren het hooi te halen was niet veel meer overgebleven, en zij moest de zware ladder verzetten. Eindelijk stond hij wel op een andere plek, maar niet erg stevig. „Maar zo moet het maar,” zei zij ongeduldig.

Ze klom naar boven, maar plotseling schoot de ladder naar voren. Ze kon nog juist een balk vastgrijpen en zich in evenwicht houden, maar zodra zij een beweging maakte, begon de ladder weer te glijden. en ze kon op noch neer.

Daar hing ze nu en wist niet wat ze doen moest! Maar opeens zei een onbekende stem:

„Zal ik je helpen? Houd je dan nog even vast, ik houd de ladder wel tegen.” Ze kwam weer veilig op de grond en zag bij het licht van de lantaarn

dat het de logé van Oom Silas was. Hij nam haar de hooivork uit de hand en klom naar boven.

„Zeg maar als er genoeg is,” zei hij, en daar kwam het hooi al naar beneden ! Hé, wat prettig was het, er niet alleen voor te staan.

Sally hoorde opeens een geluid dat haar het hoofd om deed wenden. Daar stond haar Moeder in de deur met iets wits in haar armen, dat klapwiekte en snaterde.

„Hier heb ik Jozua van Oom Silas,” riep ze.

Jozua was een oude witte eend, die iedereen kende.

De jongen hield op met 't hooi.

„Oom Silas zei, dat hij misschien dienen kon voor 't kerstmaal,” zei hij, „maar ik vind dat u hem maar niet moet slachten. Jozua is al zo oud en natuurlijk erg taai.”

Sally's moeder lachte. „Hij mag bij ons blijven,” zei ze. „Maar ik vind dat jij, voor een stadsjongen, uitstekend met de hooivork overweg kunt.”

„O, dat heeft Oom Silas me wel geleerd. Mag ik nog eens komen helpen ?”

Voortaan kwam hij elke dag, hij hielp Sally, Ben en Vader in de schuur en iedereen mocht hem even graag.

Op kerstmorgen waren ze voor dag en dauw al overeind, de zon ging gloeiend rood op achter de besneeuwde bergen.

De kinderen kregen geschenkjes : Sally een rood mutsje omzoomd met konijnenbont en Ben een kleine bijl, glimmend en sterk.

Toen ging iedereen aan z'n werk. De twee kalkoenen werden in de oven geschoven, de cake werd gebakken, terwijl de saus voor de plumpudding alleen al een paar uur in beslag nam. Sally was heel trots dat zij mocht roeren.

De keuken was vol stoom, vol heerlijke geuren, en vol gepruttel en gebobbel.

„Moeder,” zei Sally opeens, „wat zal Oom Silas wel zeggen, dat hij Jozua niet krijgt ?”

„Oom Silas zal veel te blij zijn met een stuk kalkoen en naar Jozua niet vragen.”

Al vóór twaalf uur kwamen er gasten, nicht Miranda met haar drie kleine kinderen, neef Fred met z'n vrouw, z'n zoon en z'n dochter. Steeds kwamen er meer. Alle vrouwen en jonge meisjes deden een schort voor en hielpen mee met koken of tafeldekken.

Oom Silas kwam het laatst, hij moest uitgerold worden uit wel zes bouffantes.

„Ik weet niet of jullie 't wel gemerkt hebt,” zei hij, „maar voor het avond is krijgen we storm. Ik vertrouw dit mooie weer niet.”

Zijn neef Tom was ook meegekomen. Hij torste een grote bos hulst, die Sally midden op tafel zette.

Nu werd, onder diep stilzwijgen de ovendeur opengezet en de goudbruine kalkoenen tevoorschijn gehaald.

Alles was klaar.

Maar opeens vloog de deur open en stond Ben op de drempel.

„Het is hard beginnen te waaien !” riep hij, „de deur van de stal is opengevaaid en de veulens lopen buiten !”

Het woei inderdaad hard, want met een slag sloeg de deur achter hem dicht.

De mannen sprongen op, grepen hun pet en liepen naar buiten, Sally en Ben voorop. De storm, die Oom Silas voorspeld had, was inderdaad

losgebroken. Op de wei zagen ze de veulens draven, die genoten van hun onverwachte vrijheid.

Bij het hek stond een lange rij karren. Tom verdween in de stal en kwam met Bles naar buiten.

Oom Silas begon luid te protesteren, maar neef Fred legde hem het zwijgen op: „Laat den jongen begaan. Hij weet heel goed wat hij wil.”

De veulens hadden getracht langs de gladde helling naar beneden te gaan, maar toen zij Bles zagen, draaiden zij om en draafden het bos in. „Dat is gevaarlijk met deze storm,” riep Vader, „we moeten hen er uit drijven.”

Sally wist niet eens hoeveel gasten achter hen aan kwamen, maar zij bleef vlak achter Vader rennen in de richting van het bos. Boven haar hoofd huilde de wind, die droge sneeuw op deed dwarrelen!

Zij zag Tom op de rug van Bles haar beduiden dat zij terug moest gaan, maar zij dacht er niet aan hem te gehoorzamen.

De veulens waren een ogenblik besluiteloos blijven staan en Ben en zij renden op hen af. Zij slaagden er zelfs in de

voorstes bij de manen te grijpen, maar op hetzelfde ogenblik schrok

Sally van een luid gekraak en een hevige slag, terwijl een wolk sneeuw haar verblindde.

Toen zij haar ogen weer open deed zag zij dat zijzelf en Ben en de beide veulens gevangen zaten in een warnet van gebroken takken. Een reusachtige es was naar beneden gekomen, die nog twee bomen in zijn val had meegesleept. Vlak boven hen hing de reusachtige stam die hen beschermdde.

„Houd hem vast, Ben, laat hem niet los,” zij had 't gebroken halster van het bruine veulen te pakken gekregen en reikte het Ben. Toen riep zij: „We zijn hier! We zijn ongedeerd!”

„Goddank!” hoorde zij Vader's stem. „Beweeg je niet. Ze halen de bijlen, we komen bij je.”

Ze bleven stil staan, zij probeerden de paarden rustig te houden, ben al even moedig als Sally, hij zag alleen wat bleek. Om hen heen was het geluid van de bijlen. Sally hoorde de stem van Tom. „Nog even,” zei hij. Toen brak plotseling een stam naast hen doormidden en door de opening stapte Tom. Hij hijgde zo, dat hij bijna niet kon spreken, maar hij greep het zwarte veulen. „Ik houd hem nu wel vast, Sally.”

Ja, dat was goed. Haar arm deed pijn en haar knieën knikten. Weer een luid gekraak en nu stond Vader naast haar en sloeg zijn arm om haar heen.

Het kerstmaal werd wat laat opgediend, maar toch was het een groot feest. Iedereen had honger en de tongen roerden zich! Sally mocht niet mee helpen, voor het bedienen zorgden de andere nichtjes en telkens kwamen ze bij haar om te vragen: „wat moeten we nu doen, Sally” en „vind je goed dat we . . .”, ze voelde zich bijna een groot mens.

Toen Moeder Oom Silas vroeg wat hij liever wilde hebben: „eend of kalkoen”, zei hij zonder aarzelen: „Kalkoen, Mary. Geef de eend maar aan de jongelui,” zodat er over Jozua niet gesproken werd.

Neef Fred zei, dat de veulens prachtbeesten waren en zeker paarden zouden worden, die veel geld waard waren.

Toen zij van tafel opstonden, zei Oom Silas, terwijl iedereen toestemmend zweeg:

„Jouw moeder verstaat de kunst om Kerstmis te vieren, Sally,” en Tom fluisterde haar in het oor: „Dat is zo. Volgend jaar kom ik vast en zeker terug!”

HERDERS, HOE, ONTWAAKT GIJ NIET?

OUD-NEDERLANDS LIED

Herders, hoe, ontwaakt gij niet?
Schouwt in 't ronde wat geschiedt!
Hoort, een stem van Hemelingen,
Klonk door lucht en starrenkringen:
„Gloria, Gloria!”
O, wat wonder werd dees nacht
Hier op aarde wel volbracht?
Ziet de glans van 't firmament
Maakt iets heiligs ons bekend.

Wat geschenken voert ge mee?
Kiest ge van uw schoonste vee?
Ach, van 't geen gij op kunt dragen
Zal uw hart Hem 't meest behagen:
Gloria, — Gloria! —
Neen, geen offer is te groot
Voor het Kind, dat God ons bood;
Maar geen schijnt Hem ook te kleen,
Brengt uw liefde't naar Hem heen.